

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΜΗΤΡΥΙΑ

(Ηπειρωτικό Παραμύθι)

ΙΑ φορά κι' έναν καιρό ήταν ένας βασιλης και μιά βασιλίσσα. Τό χρυφό καιρόι κι' ή γαρά τής βασιλίσσας αυτής ήταν τό κορίτσι τους, ένα κορίτσι τόσο υμφόρο, πώλων τό φώναζαν «έβανταμοφρέ». «Ηδης δώμας μά κακή μέρα κι' ή βασιλίσσα πέθανε, στά καλά καθούμενα». «Ο βασιλης την έκλιψε και τήν έπενθεσε όπως έπερε, μι μη μπορώντας νά κάμη κι' άλλοις, μπορώντας νά ξαναπαγρέψει. Ήδης λοιπόν μιά άλλη βασιλίσσα, πού ήταν κι' αυτή χήρα και που είχε ένα κορίτσι στήν ήλικια της, πεντάμοφρη, άλλη πολύ άσχημη.

Η μπρωτά δόσε έβλεπε τήν πεντάμοφρη νά μεγάλων καύ νά ώμοφρωπη και τή δική της κόρη νά μαραζώνη και νά άσχημητη, τόσο γινόντας και πιο κακά και πιο σπουδαίην. Σέ λίγον καιρό πέθανε κι' ή διαβαλήσας κι' έμεινε ή βασιλίσσα με τά διύλ κοριτσιά. Τότε πειά άρχισε να μησή φανερά τήν δύσμοφρη προγονή της, νά τήν δέρνη, νά τήν βάση νά κάνη χοντροδούλιες, νά την μεταχειρίζεται σαν δούλα.

Η καύμενη ή πεντάμοφρη τά ίπτεφερε δόσα αιτά με ύπομονη, χωρίς νά βγάζει τό παραμυχό παράπονο απ' τό στόμα της. Μιά μέρα δώμας πού καθόταν στό πορώνι, κι' έβλεπε τον κόστο καί τά κοριτσιά νά περνούν χαρούμενα καί γελαστά, και νά τραγουδάνε γλυκά έφωτικά τραγούδια, έραγισε ή καρδιά της και θυμήθηκε, πώς ήταν κάποτε κι' αυτή βασιλοπούλα. Γύρισε τότε καί είπε στή μητριά της :

— Γιατί, καλή μου μάνα, με βασανίζεις καί δέν μ' άφινες νά χωρίς κι' έγω τόν κόστο; Μέ βάνεις νά πλένω πιάτα, νά εφουγγαρίζω, νά σκουπίζω... Μήπως δέν είμαι κι' έγω νά βασιλοπούλα; Τι κανό σούνανα; «Αν έγω είμαι δύσμοφρη κι' ή δική σου κόρη άσχημη, δέν φταίω έγω. Ο Θεός μᾶς έπλασε τέτοιας.

Η μητριά άγριεψε τότε άκομα περισσότερο. Και χωρίς νά χάσῃ καιρό, πήγε κι' έφτιασε μιά κουλούρα, γεμάτη άιάτι, μέ τό σκοπό νά τή δύνη στήν προγονή της νά τήν φάγη, μήπως και πεθάνει τά διάφα.

Τό δράδον λοιπόν πήρε τήν πεντάμοφρη και κλείνοντας την μέσα σέ μιά σκοτεινή κάμαρη τής έδωκε τήν ψημένη κουλούρα νά τήν φάξ.

— Άν δέν τήν φάξ, τής είπε, θή σ' άφησω έδω μέσα κλειδωμένη σ' άλη σου τη ζωή! Άλλα και τρισάλλοι σέ σένα!

Η καύμενη ή πεντάμοφρη, θέλοντας και μή, έφαγε τήν κουλούρα. Αρχισε δώμας τότε νά διγάη πολύ και νέρο δέν ενδύσκει μέσα στήν κάμαρη γιά νά πιη. Θέλησε λοιπόν νά βγη έξω, άλλο η πόρτα ήτανε καλύ κλειδωμένη. Η πεντάμοφρη τότε έπεισε κάποια στο πάτωμα άπελπομένη και πεθύμενε τό θάνατο νά τή λεπτώση.

Δέν πέρασε δώμας πολλή ώρα κι' έκει πού ψυχομαχούνε νά σον και φρεγαδόβιστης στή σκοτεινή τήν κάμαρη ένα φώς λαμπρό και μια βρόση μαρμαρέων παφούνταστηκε, απ' τήν οποία έτρεξε κρυστάλλινη και γάργαρο νέρο.

Η πεντάμοφρη σηκώθηκε άμεσως άπαντα χυρούμενη γιά νά πήγε νέρο και νά σύνθη τή δίψα της, μά μόνις πήρε τό χρυσό τάσι πού ήταν κρεμασμένο στή βρόση γιά νά τό γεμάτη. Ένας νέρος κι' δραδίς διαβάτης παρουσιάστηκε, απ' τήν οποία έτρεξε κρυστάλλινη και γάργαρο νέρο.

Η πεντάμοφρη, χωρίς νά φέρη άντιρροι, τόδωσε έδωσε γεμάτο τό τάσι.

— Ο διαβάτης άφων έτις, τήν εύγραστησε και τής ξανάτε : — Τήν εύηγή μου νάρχη, πιφά μου κι' άρχοντούλα μου! Κανένας νά μήν μπορή νά σου κάμη κακό. Βροντές κι' αστραπές νά πέσουν άπαντα σ' έκεινον πού θή σε άγνωστη, μέ κακό σκοτό.

Και λέγοντας αιτά τά λόγια ο ώραδος διαβάτης έγινε άφαντος. Η πεντάμοφρη ξανατήρη τό τάσι γιά νά πήγε νέρο, διπάν, νά σου και παρουσιάζεται μπροστά της ένας λευκοφορεμένος γέρος μ' ασπρη μακριά γενειάδα!

— Δός μου, κινά μου, λιγάκι νέρο, τής είπε κι' αιτός, γιατί καιγεταί ή καρδιά μου και φλογίστηκε τό στόμα μου απ' τή δίψα...

Η πεντάμοφρη, μέ μεγάλη προθυμία, γέμισε τό χρυσό τάσι και τού δροσάτη κι' αύτον νά πιη. Κι' έ γέρος σάν έπιε και ξεδίψασε, τής είπε φεύγοντας :

— Τά δάκρυά σου μαργαριτάρια νά γίνωνται, κινά μου, κι' διαν γελάς δροσάτη τριαντάφυλλα νά πέφτουν από τό στόμα σου!

Η πεντάμοφρη άφορη έπειε τέλος κι' αυτή νέρο καί ξεδίψασε, έπεισε και κομήθηκε...

Τό πρωτί ή κακία μητριά μόλις ξέντησε, πήγε στό δωμάτιο γιά

νά δοη πεντάμοφρη—διτσας έπιπε—τήν πεντάμοφρη. «Αλλα μόνις νά σκούντησες άπότομα για νά τήν ξυπνήση, δροσάτη κι' αστράπη και νά δροντάη ήλόγυρα της.

— Μή!... μή!... τώναξε τρωμαγμένη ή μητριά, δεν σε περιώσω... δέ νά σου κάνω κακό!...

Τότε ή πεντάμοφρη χαμογέλασε άγγελικα κι' άμεσως δροσάτην νά πέφτουν απ' τό στόμα της σωρός τά δροσάτη τριαντάφυλλα!...

Η μητριά της, μ' ένα χρυφό μέσος στή μαύρη της φωτιά, την πεντάμοφρη προσέχει:

— Ήπως έγιναν δια αυτά; Πιούς σουδώνεις αύτα τα χρισμάτα, κινά μου και καλή μου;

Η πεντάμοφρη τής είπε άντηνοπλαστή διά σινέθριστα.

Τήν ίδια δραστεία ή κακία μητριά, έφτιασε μα διασα ικούδρα μ' αλάτι, την έδωκε στή κόρη της νά την φάνη και την κιελώνει στό διώλιο δωμάτιο πούλεις κλείσει και τήν πεντάμοφρη τήν προσγονέυμενη νύχτα.

Κατά τή μεσάνυχτα παρουσιάστηκε και σ' αύτην ή ίδια μαρμαρένη βρύνη. Η βασιλοπούλα σηκώθηκε διγασμένη νά πήγε νέρο. Μά μόνις γέμισε τό χρυσό τάσι, παφούνταστηκε μπροστά της ή πρώτος διαβάτης:

— Κινά μου, τής είπε, δός μου λίγο νέρο γιατί πεθαίνω άπο τή δίψα.

Η άσχημη βασιλοπούλα δώμας πούλεις σκήνηρη καυδιά και λίγο μαύρο. Τόν αγριοκυττάξει και τού άποκριθήκε :

— Φύγε από δώ, άκουμάτι!... Έγω πεθαίνω άπο τή δίψα και θα σου δώσω νά πηγάσω!

— Τήν κατάρα μου νάρχη, κινά μου λίγο νέρο γιατί πεθαίνω άπο τή δίψα!

— Κατάρα μου ποτένη λίγο νέρο, τής είπε αύτης άνοια πούλεις νά πηγάσω!

— Καρέμουν άσχημη, τής είπε, λίγο νέρο πούλεις, κινά μένεις γέρος κι' άδινατος. Δός μου λίγο νέρο νά πιω, σε παρακαλώ.

— Γκρεμίσου από δώ διά πάνηρη. Τον άποκριθήκε ή άσχημη βασιλοπούλα άποτα μου κι' άγρια,

— Καταραμένη νάρχη, τής είπε έπεισε κινένος. Κι διαν ρεάλας υπάρχει και φείδια νά διαναντούν από τό στόμα σου!...

Είπε τά λόγια αιτά κι' έγινε λιασώς απαντούς.

Η κακή βασιλοπούλα έπεισε βατράχια και φείδια νά διαναντούν από τό πρόσωπο. Δοκιμάσει τότε νά τήν καμή νά γελάση, μά είδε νά πετάνειν από τό στόμα της φείδια και βατράχια.

Τό μίσος της τότε για τή πεντάμοφρη ιεράλωσε άκομα περισσότερο. Τή βασιλοπούλα θάνατον σε παραντηρείται σε παραντηρείται.

Τά βασιλοπούλα θάνατον σε παραντηρείται τής στήν καμή νά γελάσηεις:

— Αν μάς δώσουν πεντάμοφρη πούλας διά πάνηρη. Δοκιμάσει τότε νά τήν φάνη και παραντηρείται.

Η μητριά, άφον είδε κι' απότελε διαν πεθαίνω άπο τή δίψα την παραντηρείται.

Τήν ίμερο δώμας πούλας παρουσιάστηκε για πεντάμοφρη τήν δική της διάπολης παραντηρείται.

Τήν πρώτη νέγκτη δώμας τού γάνωνταν τό διαβάτης παραντηρείται.

Στενοχωρημένος λοιπόν και πικρανενς, πήρε τό πνευμάτικα της φεύγοντας από τό πρόσωπο της για την παραντηρείται.

Έγεινη άσχημη παραντηρείται προγράμματα για την πρώτη παραντηρείται.

— Μήν κλαίς, καρό μου, τής είπε, μήν κλαίς κι' έγω διά σε γλυτώσω από τό καρό πούλα συμβανείται.

— Άλιθησαι;... οράτησε χαρούμενη ή νέα και χαμογελασε.

Μά μόνις άνοιξε τά κειλή της, παρόδης μαρχοδούλια τριαντάφυλλα είπεται στήν ποδιά της.

Τότε τό βασιλόποιλο κατάλαβε πώς αυτή ή πεντάμοφρη πούλη ξυπνήσαται, καρό μουσακά της, παραντηρείται.

— Ετοι έγινε τό βασιλόποιλο μέ τήν πεντάμοφρη καλά κι' έμεις ακαλύτερα.

